

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.12.2014 № 1528)

Ефективна ЕКОНОМІКА

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Видавництво ТОВ «ДКС-центр»

Ефективна економіка № 9, 2017

УДК 336.143.2

О. Ю. Швець,

аспірант Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

ВПЛИВ ПОЛІТИКИ НБУ НА СТАН ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

O. Y. Shvets,

postgraduate student of Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi

INFLUENCE THE POLICY NBU ON THE MONETARY MARKET OF UKRAINE IN THE MODERN CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF BANKING SYSTEMS

Стаття присвячена дослідженню теорії і практики категорії «грошово-кредитний ринок» та «грошово-кредитна політика». Охарактеризовано сучасний стан банківського сектору України. Проведено оцінку та аналіз динаміки основних показників та інструментів грошово-кредитного ринку. Проаналізовано основні проблеми розвитку грошово-кредитного ринку, та подано шляхи вирішення.

The article is dedicated to the research the theory and practice of «monetary market» and «monetary policy» category. Characterize the current state of the banking sector of Ukraine. The evaluation and analysis of monetary market indicators and tools are shown. The basic problem of the money market and presents solutions are shown.

Ключові слова: банк, Національний банк України, грошово-кредитний ринок, грошово-кредитна політика, грошова маса, нормативи НБУ.

Key words: bank, the National Bank of Ukraine, monetary market, monetary policy, money supply, NBU standards.

Постановка проблеми. Відносини, які виникають на грошово-кредитному ринку мають велике значення для кож країни, оскільки шляхом регулювання пропозиції грошей відбувається забезпечення ефективного функціонування економіки. Україні сьогодні залишається багато проблем, які стосуються проведення розвитку і становлення грошово-кредитного ринку, саме: дослідження теоретичних аспектів та загальних характеристик грошово-кредитного ринку та політики в період кризи визначення та систематизування можливих заходів монетарної політики. Саме недостатнє дослідження теоретичної основи також нестабільність на грошовому ринку, і визначають актуальність даної тематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним та практичним питанням організації системи грошово-кредитної політики НБУ, пошуку ефективних рішень в системі управління банками присвячено дослідження багатьох вітчизняних зарубіжних вчених, серед яких слід зазначити: А. Гальчинського, А. Даниленка, Е. Долан, К. Кемпбелл, Р. Кемпбелл, Литвицького, А. Мороза, М. Пуховкіної та О. Шарова.

Постановка завдання. Виявити тенденції розвитку грошово-кредитного ринку та політики і обґрунтувати пропозиції щодо вирішення проблем ефективності роботи грошово-кредитного ринку в Україні.

Виклад основного матеріалу. Грошово-кредитна політика трактується як комплекс заходів у сфері грошового обігу кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України через використання визначених даним законом засобів та методів. Що стосується грошово-кредитний ринку, то це частина грошового ринку, яка знаходиться під безпосереднім впливом грошово-кредитної політики НБУ.

впливом центрального банку, та включає ряд інструментів та методів, завдяки яким можлива реалізація грошово-кредитної політики держави.

На основі підходів визначення поняття виділяють ряд принципів, які доцільні при визначенні структури грошово-кредитного ринку:

- 1) даний ринок включатиме у себе ті сегменти фінансового ринку, на яких НБУ може здійснювати власні операції з опосередковано впливати на їх кон'юнктуру за допомогою інструментів грошово-кредитної політики;
- 2) інформація про кон'юнктуру грошово-кредитного ринку та про результати діяльності ключових його суб'єктів повинні відображатись у аналітичних матеріалах та статичній звітності Національного банку України;
- 3) включення сегментів фінансового ринку не повинно суперечити функціям та напрямкам діяльності НБУ, які визначені законом «Про Національний банк України».

В Україні поступово формуються правові норми грошово-кредитного ринку. Слід зрозуміти основні положення того, економічні відносини, які складаються на грошово-кредитному ринку, повинні регулюватися законодавчо. Закони, що регулюють ринок і встановлюють над ним контроль, створюються поступово, по мірі розвитку ринкових відносин в цілому і фінансових відносин зокрема. В країнах з ринковою економікою норми грошово-кредитного ринку створювалися протягом десятиріч.

Розглянемо детальніше ієрархію нормативного регулювання грошово-кредитного ринку України (рис. 1).

Рис. 1. Схема правового регулювання грошово-кредитного ринку

Окрім розгляду теоретичних аспектів функціонування грошово-кредитного ринку України, відповідно до поставлених завдань, слід здійснити аналіз основних показників діяльності банків протягом 2014-2016 років.

Переглянемо табл. 1, де відображається кількість комерційних банків України, у тому числі з іноземним капіталом.

Таблиця 1.
Аналіз кількості комерційних банків України

Назва показника	2014 рік	2015 рік	2016 рік	Відхилення (+,-) звітного періоду до	
				2014 року	2015 року
Кількість банків, які мають банківську ліцензію	163	117	93	-70	-24
з них: з іноземним капіталом	51	41	38	-13	-3
у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	19	17	17	-2	0
частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків, %	32,5	43,3	54,1	26,1	10,8

Аналізуючи дані таблиці, можна зробити висновок, що в 2016 році суттєво зменшилась кількість комерційних банків 24 банки в порівнянні з 2015 роком, та на 70 банки порівняно з 2014 роком. Проте поступово збільшується частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків, в порівнянні з 2014 роком на 26,1%, та порівняно з 2015 на 10,8%.

Так, протягом 2014-2016 років НБУ прийняв рішення про відкликання ліцензій 55 банківських установ в тому числі двоє зв'язку з анексією Криму (так як наслідок, неможливістю здійснювати банківський нагляд з метою регулювання). Окрім того Правлінням Національного банку України було прийнято 80 рішень про ліквідацію банків, у 2016 році.

У 2015 році структура власності активів банківської системи України була представлена наступним чином: банки приватним українським капіталом складають близько 22%; банки з іноземним капіталом (крім російських) -17%; банки російським капіталом - 21%; державні банки – 40%. (рис.2).

В результаті набуття чинності Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи» змінено визначені ЗУ «Про банки і банківську діяльність» мінімальні обсяги статутного та додаткового капіталу банків. Так, мінімальний розмір статутного капіталу банку збільшено зі 120 млн.грн. 500 млн.грн. Згідно з Концепцією реформування банківської системи, підготовленою НБУ, докапіталізація банків має завершитися до 2024 року. Станом на 11.01.2017 року статутний капітал банку повинен становити 300 млн. гривень.

Збільшення мінімального обсягу статутного капіталу банку не є достатньо ефективним заходом регулювання підвищення стабільності банківської системи України, адже набагато більш важливими є регулювання напрямків вкладів капіталу, тобто якість активів банку. В Законі «Про внесення змін до деяких законів України щодо упередження (мінімізації негативного впливу на стабільність банківської системи) уточнюється, що у випадку відсутності з боку власників істотної участі банку дій щодо збільшення обсягу статутного капіталу з метою приведення діяльності проблемної установи у відповідність вимогами законодавства, до них застосовується штраф у розмірі від п'яти тисяч до десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

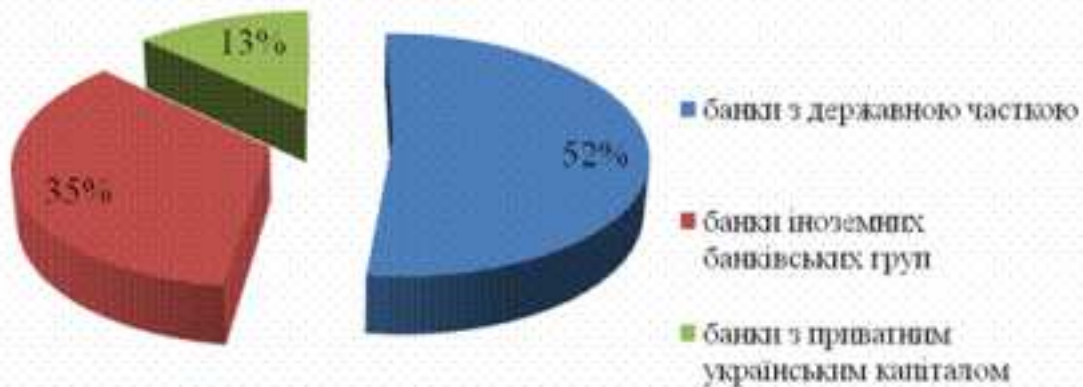

Рис. 2. Структура власності активів комерційних банків України за 2016 рік

Останнім часом виникли суттєві деформації у розподілі грошової маси між населенням та підприємствами організаціями. В Україні проявилася тенденція до зростання частки грошової маси у населення, що відображає кризову ситуацію погіршення фінансового стану підприємств. Серйозні деформації у грошовому обороті характерні для співвідношення між готівковою і безготівковою частинами грошової маси. Чим нижча частка М0 у загальній грошовій масі, тим ефективнішою розвиненішою вважається дана національна грошова система. І навпаки, перевищення темпів зростання М0 порівняно з іншими грошовими агрегатами свідчать про негативні процеси в грошовій сфері. Динаміка грошових агрегатів у 2014-2016 роках подані табл. 2.

Таблиця 2.
Динаміка грошових агрегатів за 2013-2015 роки

Роки	М0	М1-М0	М2-М1	М3-М2	Зобов'язання, що не включаються до М3	Акції та інші форми участі в капіталі	Інші статті (чисті)	Чисті зовнішні активи	Внутрішній кредит
Залишки коштів на кінець періоду, млн. грн.									
2013	237777	146044	522416	2758	189	300224	76231	79796	1205843
2014	282947	152528	519874	1379	209	356060	179014	-20692	1512703
2015	282673	189544	521594	250	635	323097	234386	45773	1506405
Операції за період, млн. грн.									
2013	34532	26064	73188	678	47	9417	-4300	-27959	167584
2014	506	-576	-29473	-716	31	-10351	35789	-24568	19777
2015	9698	14968	-3358	-133	-1784	-20104	-3702	3959	-8374
Зміна залишків коштів у річному обчисленні, %									
2013	17,0	21,7	16,6	33,1	34,0	0,3	-	-	16,4
2014	19,0	4,4	-0,5	-50,0	11,0	18,6	-	-	25,4
2015	-0,1	24,3	0,3	-81,8	203,3	-9,3	-	-	-0,4

З даних табл. 2 видно, що такі грошові агрегати, як М0 та М3 зменшились в 2015 році, порівняно з 2014, М0 – на 0,1%, М3 – на 81,9%, а грошовий агрегат М1 та М2 збільшились, М1 збільшився на 24,3%, а М2 – на 0,3%.

За дослідженнями аналітиків, сьогодні на руках у приватних осіб сконцентровано, за різними оцінками, від \$40 до \$ млрд. готівкової іноземної валюти. Сума готівки й безготівкових доларів та євро, які є в обігу в Україні, порівнянна за розміром гривневою грошовою масою, а можливо, і перевищує її. Це ускладнює НБУ регулювання грошової маси, оскільки акти скуповування й продаж іноземної валюти підприємцями та приватними особами здатні швидко змінювати баланс на грошово ринку.

Дана тенденція також свідчить про те, що довіра до гривні підірвана і функцію заощадження перебирають на себе ін валюти – долар США і євро. А вивільнена гривнева маса буде провокувати інфляцію. Це означає, що Україна віддає свої то ва роботи, послуги іншим країнам, покриваючи їх дефіцит, а підтримка власної валюти здійснюється за посередництва валют інш держав.

У контексті сказаного, збільшення гривневої маси також можна пояснити неефективним застосуванням НБУ інструмен грошово-кредитної політики, зокрема виділенням значної суми гривневої маси для рефінансування комерційних банків, а ті в св чергу використали їх на валютному ринку що призвело до різкого знецінення національної грошової одиниці.

Завдання формування оптимальної схеми і конкретних механізмів регулювання грошової маси в обігу є сього, надзвичайно актуальним. Старі випробувані монетарні інструменти – касовий і кредитний плани – вже не придатні для ринкоу умов. Необхідно навчитись ефективно використовувати нові ринкові монетарні інструменти.

В Україні головною уповноваженою державою інституцією, яка відповідає за розробку і реалізацію грошово-кредит політики, є Національний банк України. Конституцією України передбачено, Рада НБУ самостійно розробляє і затверд «Основні засади грошово-кредитної політики» на кожний рік та здійснює контроль за її проведенням. Центральні банки краї ринковою економікою мають у своєму розпорядженні досить широкий набір інструментів грошово-кредитного регулюван Інструменти грошово-кредитної політики – це такі регулятивні заходи, які перебувають у повному розпорядженні Центрального банку, безпосередньо ним контролюються і використання яких впливає на цільові орієнтири грошово-кредитної політики. Так існують ще різноманітні інструменти грошово-кредитної політики, які розглянуто в табл. 3.

Таблиця 3.
Основні інструменти грошово-кредитної політики НБУ

Інструменти	Мета	Регулюючі функції
Процентна політика	- сприяти зростанню економіки шляхом низьких ставок на кредити - стримувати ріст інфляції - забезпечити стабільність гривні на валютному ринку шляхом помірної підвищення процентних ставок	регулювання рівня заощаджень та інвестицій - регулювання рівня ділової активності банків - вплив на рівень інфляції - вплив на ринок капіталів
Політика обов'язкових резервів	- збільшити контроль за ліквідністю установ банків для забезпечення здійснення поточних платежів - посилити залежність банків від рефінансування з боку НБУ	регулювання грошової маси вплив на рівень мультиплікації депозитів - вплив на динаміку грошової пропозиції вплив на фінансовий результат банку
Операції відкритому ринку	зміна величини та структури банківських ліквідних коштів	регулювання ліквідності банку - збільшення обсягів рефінансування та міжбанківського кредитування
Політика рефінансування	- підтримання ліквідності банків - участь у процесі відтворення	- регулювання грошової пропозиції - збільшення масштабів кредитування
Курсова політика	- забезпечення стабільності національної валюти	регулювання динаміки валютного курсу - регулювання імпорту та експорту капіталу

В останні десятиріччя центральні банки країн із розвинутою ринковою економікою віддають перевагу такому інструмен грошово-кредитної політики, як проведення операцій із цінними паперами на відкритому ринку, що відповідає загальній тенден переважного використання ринкових інструментів регулювання економіки.

Національний банк України врегульовує ставки рефінансування в залежності від економічної ситуації в країні. Так одним з головних факторів, що впливають на рівень процентної ставки є рівень необхідності в отриманні миттєвих кредити ресурсів, рівень ризику банку в отриманні додаткових коштів та безпосередньо центрального банку в отриманні процентн доходу.

Облікова ставка є ціною, за якою НБУ емітує гроші у процесі первинної безготівкової емісії. Облікову ставку мож вважати офіційною ціною грошей, на яку орієнтуються всі інші суб'єкти грошового ринку. Змінюючи рівень облікової став Національний банк України має змогу впливати на пропозицію грошей.

За даними НБУ облікова ставка в Україні за останній період значно коливалась, що можемо простежити в табл. 4.

Таблиця 4.
Динаміка облікової ставки в Україні

Період	Ставка	Відхилення (+/-) до попереднього періоду
з 10.08.2010 по 22.03.2012	7,75%	-0,75
з 23.03.2012 по 09.06.2013	7,5%	-0,25
з 10.06.2013 по 12.08.2013	7,0%	-0,50

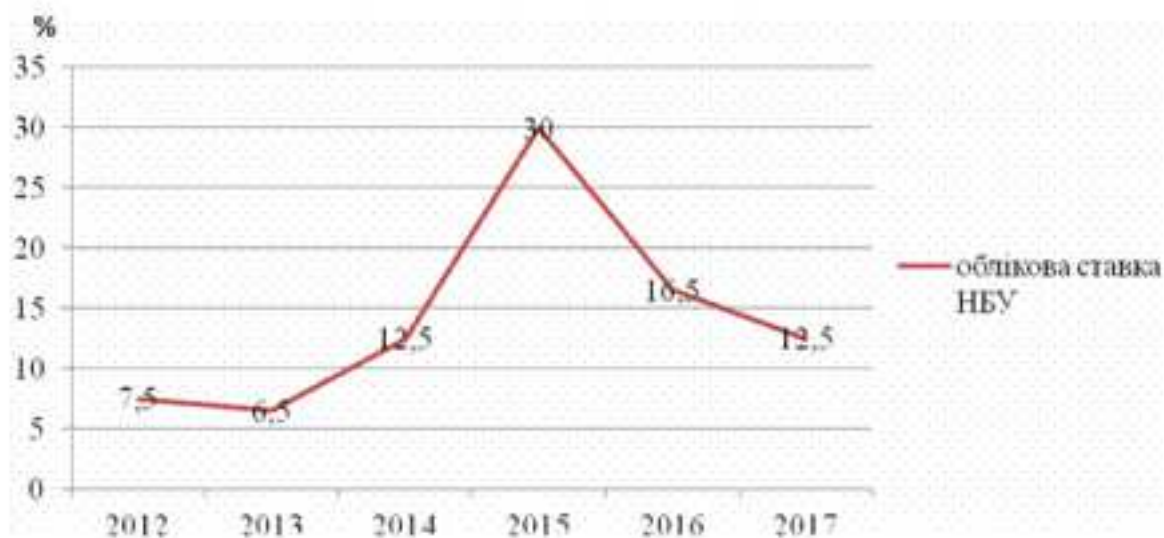
з 13.08.2013 по 14.04.2014	6,5%	-0,50
з 15.04.2014 по 16.07.2014	9,5%	+3,00
з 17.07.2014 по 12.11.2014	12,5%	+3,00
з 13.11.2014 по 05.02.2015	14,0%	+1,50
з 06.02.2015 по 03.03.2015	19,5%	+5,50
з 04.03.2015 по 27.08.2015	30,0%	+10,50
з 28.08.2015 по 25.09.2015	27,0%	-3,0
з 25.09.2015 по 22.04.2016	19%	-8
з 22.04.2016 по 27.05.2016	18%	-1
з 27.05.2016 по 24.06.2016	16,5%	-1,5
з 24.06.2017 по 29.07.2016	15,5%	-1
з 29.07.2016 по 16.09.2016	15%	-0,5
з 16.09.2016 по 14.04.2017	14%	-1
з 14.04.2017 по 03.08.2017	12,5%	-1,5

Якщо проаналізувати облікову ставку НБУ, то можна стверджувати, що у 2012 році порівняно з 2010 (у 2011 році вона не змінилась порівняно з 2010 роком та залишилась на рівні 8,5%) та у 2013 році порівняно з 2012 роком вона зменшилась на 1 в.п. (від 8,5% у 2010 та 2011 роках до 7,5% у 2012 році та від 7,5% у 2012 році до 6,5% у 2013 році відповідно). У 2014 році облікова ставка зросла на 7,5 в.п. (від 6,5% у 2013 році до 14% у 2014 році). Найбільше її значення було досягнуте у 2015 році (30%), що насамперед пов'язане з кризовим станом економіки країни та агресивною політикою НБУ, щодо виведення неплатоспроможних банків з банківського сектору. Проте починаючи з 2016 року облікова ставка зменшилась до позначки 12,5% і стала на рівні 2014 року. Це пов'язано з стабілізацією економічної ситуації в Україні та проведення ефективної політики НБУ.

Такий значний ріст облікової ставки НБУ у 2014 році можна пояснити наступними причинами:

- відтік капіталу з банківської сфери у т.ч. іноземного;
- запобігання скупки валюти комерційними банками при різкому падінні національної валюти.

Наочно динаміку зміни облікової ставки зображено на рис. 4.

Рис. 4. Динаміка зміни облікової ставки НБУ

Змінюючи облікову ставку, Національний банк України впливає на відсоткові ставки міжбанківського кредитного ринку. З цією метою основні операції з регулювання ліквідності здійснюються за обліковою ставкою, а враховуючи облікову ставку встановлюються межі ставок овернайт за постійно діючими інструментами регулювання ліквідності.

Для ефективної реалізації грошово-кредитної політики, необхідно чітко визначити її цілі та виділити інструменти для досягнення цих цілей. Механізм грошово-кредитної політики дає змогу ЦБ впливати на різні сфери діяльності. Вплив здійснюється за допомогою сучасних інструментів грошово – кредитної політики.

Зокрема це встановлення норм обов'язкових резервів, процентна політика, операції з цінними паперами, у тому числі з казначейськими зобов'язаннями, на відкритому ринку, регулювання імпорту та експорту капіталу. Від ефективного їх застосування і буде залежати фінансова стійкість банківської системи України.

В Україні перед грошово-кредитною політикою ставиться принципово нове завдання монетарного стимулювання економічного зростання: більш чітко визначення ролі, обов'язків та завдань НБУ, здійснення ефективного розподілу грошових ресурсів, забезпечення прозорості і чистоти монетарних процесів, підвищення ефективності банківської системи щодо довгострокового кредитування й інвестування процесу виробництва тощо [6, с. 108].

Головною проблемою сучасного грошово-кредитного ринку України є нестабільність її національної валюти і зростання темпів інфляції. Саме за таких умов, зазвичай, надається перевага тій іноземній валюті, яка є резервною у світі, або до якої існує висока довіра. Для України і багатьох держав СНД – це американський долар. Незважаючи на те, що долар в Україні не є офіційним платіжним засобом, більшість великих угод, а саме купівля нерухомості та цінного рухомого майна – здійснюється за посередництва долара. Результатом обігу двох валют в Україні стало формування бімонетарної системи, що призводить до певних негативних наслідків [2, с. 93].

По-перше, в умовах часткової доларизації економіки НБУ втрачає монетарні важелі управління, а також можливість повноцінно реалізувати грошово-кредитну політику. Це означає, що до показника пропозиції грошей включається нова складова – певний обсяг іноземної валюти в обігу, яким не може управляти Центральний банк [5, с. 159].

По-друге, знижується ефективність фіскальної політики. За теперішнього стану економіки України доцільно застосовувати стимулювальну фіскальну політику, однак можливість її застосування нейтралізується двома проблемами: лагом функціонування та політичною проблемою.

Основними напрямками оптимізації грошово-кредитного ринку є:

- запровадження стимулюючої державної політики, орієнтованої на структурну перебудову національної економіки; створення сприятливого бізнес-клімату; стимулювання інвестиційної активності підприємств; зменшення енергозалежності економіки, розвиток державних підприємств на інноваційній основі;

- проведення компанії на повернення довіри до банку та поживлення депозитної активності;

- удосконалення чинної законодавчої бази.

Для вирішення цих проблем та поліпшення стану грошово-кредитного ринку України доцільним було б змінити грошово-кредитну політику на більш жорстку та послідовну, за допомогою наступних методів:

- зниження ставки рефінансування комерційних банків;

- запровадження адміністративного регулювання процентних ставок задля запобігання корупції й зловживань, встановлення банківської маржі по операціях за кредитом;

- виконання Національним банком України функції «кредитора останньої інстанції» та забезпечення рефінансування вибірково, залежно від вкладу банку в розвиток економіки країни;

- здійснення націоналізації активів проблемних банків;

- використання керованого плаваючого курсу з поступовим переходом до режиму вільного обмінного плаваючого курсу;

- задля недопущення швидкого вичерпування офіційних золотовалютних резервів центрального банку внаслідок активних валютних інтервенцій необхідно вжити певних обмежувальних заходів щодо збільшення пропозиції іноземної валюти на внутрішньому валютному ринку і скорочення попиту на неї;

- необхідно вжити рішучих заходів щодо зниження рівня доларизації вітчизняної економіки, адже підірив довіри до національної грошової одиниці, а, отже, і до банківської системи, зумовлений передусім виконанням грошових функцій на території нашої країни іноземною валютою [7, с. 3].

Як показує світовий досвід, сьогодні центральні банки багатьох країн широко застосовують для регулювання грошово-кредитного ринку операції щодо купівлі-продажу цінних паперів, які впливають на резерви комерційних банків, їхню кредитоспроможність, а, відповідно, й на вартість кредитів і пропозицію грошей. Серед операцій на відкритому ринку в країнах з розвинутою ринковою економікою переважають операції з короткостроковими зобов'язаннями казначейства. Так, у США пріоритетними є операції з казначейськими векселями з тримісячним строком погашення. В деяких країнах, таких, як Японія та Франція, широко застосовуються операції з недержавними цінними паперами [3, с. 69].

У сучасних умовах у країнах з розвинутою кредитною інфраструктурою найбільш широко застосовується дисконтна політика та операції на відкритому ринку. В умовах трансформації ринкової економіки суттєвим є застосування такого інструменту грошово-кредитного регулювання, як норма обов'язкових резервів, що дає можливість гарантувати стабільність діяльності комерційних банків на основі забезпечення їхньої ліквідності.

Сучасний етап розвитку економічних відносин в Україні висуває нові вимоги до рівня прозорості грошово-кредитної політики Національного банку України. Належний рівень прозорості має забезпечити основне підґрунтя її ефективності щодо досягнення цінової стабільності - високу довіру суспільства та відповідність ринкових очікувань загальному сектору грошово-кредитної політики [4, с. 98].

Висновки з попереднього дослідження. Таким чином, проведений аналіз ефективності грошово-кредитної політики та грошово-кредитного ринку в цілому виявив низку проблемних питань, що свідчить про необхідність у їх перегляді та чіткому кількісному визначенні за усіма цільовими пріоритетами політики регулятора. Оцінка ефективності грошово-кредитної політики за «широким цільовим підходом» дозволила констатувати недостатній її рівень як за досягненням усієї ієрархії цілей грошово-кредитної політики центрального банку, визначених чинним законодавством, так і за дотриманням проголошених цільових пріоритетів. Аналіз грошово-кредитного ринку в розрізі зарубіжного досвіду визначив шляхи розвитку та покращення ситуації, яка склалась на даний момент.

Література.

1. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України, від 20.05.1999 р. № 679-XIV із змінами і доповненнями / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua>.

2. Аналіз банківської діяльності : [підручник] / А.М. Герасимович, М.Д.Алексеєнко, І.М. Парасій-Вергуненко та ін.; За ред. А.М.Герасимовича. – Вид. 2-ге, без змін. – К.: КНЕУ, 2010. – 600с.

3. Апарова О. В. Регулювання грошово-кредитної політики в Україні / О. В. Апарова // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2013. – №3. – С. 150-156.

4. Арбузов С. Основні засади грошово-кредитної політики на 2013 рік: нотатки на полях / С. Арбузов, О. Щербакова // Вісник Національного банку України. – 2013. – №1. – С. 3-6.

5. Банківські операції : [підручник] / за ред. д.е.н. проф. О.В. Дзюблюка. – Тернопіль: Вид-но ТНЕУ „Економічна думка”, 2009. – 696 с.

6. Болдуєва О. В. Економічні методи державного регулювання ринку цінних паперів та вплив на грошовий ринок за допомогою кредитно-грошових інструментів / О. В. Болдуєва // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2010. – №4. – С. 53-58.

7. Дзюбалуєк О. Грошово-кредитна політика як ключовий інструмент подолання фінансової кризи у розвинутих країнах / О. Дзюбалуєк, Т. Запаранюк // Банківська справа. – 2013. – №6. – С. 3-17.

8. Матеріали офіційного сайту Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/>

References.

1. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine "On National Bank of Ukraine", available at: <http://zakon.nau.ua> (Accessed 30 Aug 2017).

2. Herasymovych, A.M. Alekseienco, M.D. and Parasij-Verhunencko, I.M. (2010), Analiz bankivs'koi diial'nosti [Analysis of banking activities], 2-d ed., KNEU, Kyiv, Ukraine.

3. Aparova, O.V. (2013), "Regulation of monetary policy in Ukraine", Derzhava ta rehiony. Serii: Ekonomika i pidpriemnytstvo, vol. 3, pp. 150-156.

4. Arbuzov, S. and Scherbakova, O. (2013), "Main Principles of Monetary Policy for 2013: Notes on the Fields", Visnyk Natsional'noho banku Ukrainy, vol. 1, pp. 3-6.

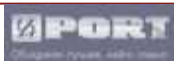
5. Dziubliuk, O.V. (2009), bankivs'ki operatsii [Bank operations], Vyd-no TNEU Ekonomichna dumka, Ternopil', Ukraine.

6. Bolduieva, O.V. (2010), "Economic methods of state regulation of the securities market and the impact on the money market with the help of monetary instruments", Derzhava ta rehiony. Serii: Derzhavne upravlinnia, vol. 4, pp. 53-58.

7. Dziubaliuk, O. and Zaporaniuk, T. (2013), "Monetary policy as a key tool to overcome the financial crisis in developed countries", Bankivs'ka sprava, vol. 6, pp. 3-17.

8. National Bank of Ukraine (2017), available at: <http://www.bank.gov.ua/> (Accessed 30 Aug 2017).

Стаття надійшла до редакції 30.08.2017 р.

Вропу

ТОВ "ДКС Центр"